

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord Mart Smeets	9
Inleiding	13
Verantwoording	19
Hoofdstuk 1 De opkomst van de popmuziek in Engeland	23
Hoofdstuk 2 1964 - 1971 • De Pye-jaren	33
Hoofdstuk 3 1971 - 1975 • De RCA-jaren	153
Hoofdstuk 4 1976 - 1985 • De Arista-jaren	175
Hoofdstuk 5 1986 - 1996 • Het laatste decennium	199
Hoofdstuk 6 Algehele terugblik	213
Hoofdstuk 7 Kinks for Dummies	219
Hoofdstuk 8 Singlesdiscografie Nederland	221
Hoofdstuk 9 Albumdiscografie Nederland	227
Hoofdstuk 10 Hitnoteringen Nederland	241
Hoofdstuk 11 Hitnoteringen covers Nederland	243
Hoofdstuk 12 Fan-meetings in Nederland	247
Geraadpleegde bronnen	260
Verantwoording songtekstcitataten	270
Met dank aan	271
Over de auteur	272

Headmasters Note:
The Kinks mini album,
containing three tracks from
'Schoolboys in disgrace' is now
on sale. You are advised to buy it!

RAY DAVIES AND
THE KINKS NEW SINGLE
**CELLULOID
HEROES**

FROM THEIR ALBUM
"EVERYBODY'S IN SHOWBIZ"

RCA 2289

The
KINKS
their new single
**HOLIDAY
ROMANCE**
RCA 2478
RCA

DPMK 1021 Cassette
DPMB 1021 Cartridge

Records and Tapes

HOOFDSTUK 3

1971 - 1975

DE RCA-JAREN

'A lot of people think I should never have stopped writing three-minute story songs like "Waterloo Sunset". But I've written so many of them. The formula begins to reveal itself. The magic goes. It did for me, anyway. [...] I know I'm upsetting a lot of people who want something else from me. Some of them are in my own band. One of them is my own brother. They think I should be writing two hit singles a year and a hit album we can take on the road. But that's not what I want to do any more.' (Ray Davies, Allan Jones 2017)

Bovenstaand citaat geeft een goed beeld van wat de RCA-jaren voor The Kinks zullen gaan worden. Het succesvolle hitsingles-tijdperk is afgesloten en Ray Davies concentreert zich in toenemende mate op het schrijven van rockmusicals. Het is de periode waarin de beide broers, vooral muzikaal, steeds verder uit elkaar groeien. Ray werpt zich meer en meer op als frontman van de band en is op zoek naar nieuwe uitdagingen. Dave wordt in toenemende mate naar de achtergrond verdrongen en gaat de band steeds meer beschouwen als de begeleidingsband van zijn broer. In 1975, tijdens de opnamen van de tv-versie van het album *Soap Opera*, is hij met de band slechts in de coulissen zichtbaar. In deze periode is de band ook muzikaal het verst verwijderd van de ruige beginperiode. Een gedeelte van de trouwe fans raakt dan ook het spoor bijster en draait de band de rug toe. Zelfs RCA begrijpt niet altijd wat Ray aan het doen is, maar alleen al het feit dat het deze band in huis heeft maakt veel goed.

Met twee grote internationale hits op zak ('Lola' en 'Apeman') kan de band hoge financiële eisen stellen tijdens de onderhandelingen met een nieuw label. En zo wordt in de zomer van 1971 een lucratief contract afgesloten met het grote Amerikaanse label RCA Victor. In het kantoor van RCA's president Ken Glancy tekent de band een overeenkomst voor het uitbrengen van zes albums. De Amerikaanse markt ligt na het opheffen van de ban weer open, dus een contract met een Amerikaans label ligt voor de hand. RCA timmert begin jaren zeventig stevig aan de weg om als serieus rocklabel te worden erkend en sluit contracten af met artiesten als David Bowie en Lou Reed. De directie van RCA ver-

welkomt de band met een bizarre welkomsparty in The Playboy Club in New York, met opmerkelijke gasten als The Cockettes, een 'San Francisco travestite theatre troupe' (geheel in Lola-sfeer), Andy Warhol, Alice Cooper en Lou Reed. The Cockettes zullen de band gedurende de eerstvolgende tournees op de voet volgen. Ook Keith Moon en John Entwistle van The Who zijn van de partij.

Hoewel de jaren zeventig het heroveren van de Amerikaanse markt een prioriteit is, brengt de groep in deze periode vooralsnog niet de meest commerciële albums uit. De RCA-jaren staan in het teken van de thematische rockmusicals die Ray - welhaast obsessief - componeert. Werken rondom een concept of thema is Ray Davies toch al niet vreemd. In de jaren zestig heeft hij immers al conceptalbums afgeleverd met *The Kinks Are the Village Green Preservation Society* en *Arthur or the Rise and Fall of the British Empire*. De komende jaren wordt dit nog verder uitgewerkt in de vorm van een aantal rockmusicals met omvangrijke podiumshows, videoprojecties en verkleedpartijen en wordt de formatie uitgebreid met blazers, achtergrondzangers en -zangeressen. Ray Davies maakt gedurende deze periode een snelle ontwikkeling door van rockster tot theaterpersoonlijkheid. Hij krijgt carte blanche van RCA en trekt die vrijheid volledig naar zich toe, maar dit zal zowel creatief als commercieel niet altijd leiden tot de gewenste resultaten.

Met de nieuwe start bij RCA sluit manager van het eerste uur Grenville Collins zijn managementperiode bij The Kinks af. Dave Davies betreurt het besluit. In de loop van de jaren is Collins voor hem een vertrouwenspersoon geworden, waarbij hij in turbulente tijden altijd een luisterend oor vond. Ook wees Collins hem de weg in de wereld van yoga en meditatie. Dit luidt voor Dave het begin in van een levenslange zoektocht naar spiritualiteit en religie. Aan het einde van 1971 zal ook co-manager Robert Wace de band verlaten.

Muswell Hillbillies

Het eerste album dat door RCA wordt uitgebracht is het countryrock-achtige *Muswell Hillbillies*. De onderwerpen voor zijn composities vindt Ray Davies dicht bij huis, in de buurt waar hij opgroeide, maar de muziek vindt zijn oorsprong in zowel Engeland als Amerika. Ter ondersteuning van de sound, waarin Ray vooral teruggrijpt op traditionele muziekstijlen als *music hall*, blues, dixieland en fifties rock-'n-roll, wordt de blazerssectie van The Mike Cotton Sound aange trokken. Deze bestaat dan uit Mike Cotton, trompet, John Beecham, trombone en tuba en Alan Holmes, klarinet. Cotton en Beecham spelen al sinds 1959 met elkaar, eerst in The Pete Ridge Jazzmen (1959-1961) en later in The Mike Cotton Jazzmen en The Mike Cotton Sound. Trompettist Mike Cotton heeft zijn sporen dan allang verdiend in de Britse traditional jazzscene - *a star in his own right*. Aardige bijkomstigheid is dat The Kinks en The Mike Cotton Sound (met de latere Kinks-bassist Jim Rodford) eind 1964 al met elkaar toerden in een *package tour* georganiseerd door Arthur Howes en Brian Epstein. De blazers zullen zowel op de albums als tijdens de tournees ten tijde van de RCA-jaren een essentieel onderdeel gaan uitmaken van de line-up en het bandgeluid. Nummers als

'Acute Schizophrenia Paranoia Blues', 'Skin and Bone', 'Alcohol' (van het album *Muswell Hillbillies*) en 'Unreal Reality' (van het tweede RCA-album *Everybody's in Show-biz, Everybody's a Star*) zijn door Ray geschreven met een blazerssectie in zijn achterhoofd. Ook hier grijpt Ray terug naar muziek die hij in zijn jeugd hoorde en graag in zijn eigen muziek integreert: 'My dad taught me about Dixieland jazz, and my older sisters had a lot of bigband records. [...] I wrote a lot for their generation, for my family.' (booklet cd-reissue *Everybody's in Show-Biz, Everybody's a Star*, 2016)

Geluidstechnicus Mike Bobak gebruikt tien jaar oude microfoons om een nostalgisch geluid te bewerkstelligen, en John Gosling weet zelfs te melden dat de partijen van de blazerssectie in het toilet van de Morgan Studios worden opgenomen om een bepaalde klankkleur te bereiken. Het aantrekken van de blazers verplicht de band intensiever met elkaar te repeteren, wat de kwaliteit van de liveoptredens ten goede komt omdat de band een meer homogene indruk maakt. Ten tijde van de release van het derde RCA-album *Preservation Act 1* worden ook achtergrondzangers en -zangeressen aan de band toegevoegd, zodat de formatie uiteindelijk uit veertien personen bestaat. Voor de coverfoto van het album poseert het gehele gezelschap voor de camera. Beide albums hebben weer een rode draad, zoals we van Ray Davies gewend zijn.

Het album *Muswell Hillbillies* speelt zich af in de wijk Muswell Hill waar de beide broers zijn opgegroeid, en is deels gebaseerd op bestaande personen die de wijk bevolkten en deel uitmaakten van hun jeugd. Het beschrijft het leven van de kleine man, het leven aan de onderkant van de samenleving en het klassenverschil. Maar het album gaat ook over de herontwikkeling van de wijk begin jaren zeventig, tegen de zin van de mensen die er wonen - in dit geval de kwetsbare *working class* - en bewerkstelligd door een gemeenschappelijke vijand: de *people in grey*. Ray geeft deze groep een grimmig gezicht in het nummer 'Here Come the People in Grey'. Het gaat over onteigening, sloop, bureaucratie en de macht van ambtenaren, planologen en corporaties, die oude Noord-Londense Victoriaanse wijken naar eigen inzicht willen opdelen en (her)inrichten en de bewoners willen herhuisvesten. Over de frustraties, achterdocht en spanningen die dat met zich meebrengen.

In de jaren zeventig is dit ook de realiteit. Oude Victoriaanse buurten worden gesloopt en herontwikkeld. De *working class* wordt als het ware zijn habitat ontnomen. 'They're knocking down all the places in Holloway and Islington and moving all the people off to housing projects in new towns,' zou Ray opmerken. (*Circus magazine*, februari 1972) Herhuisvesting ter verheffing van de arbeidersklasse, die daar niet om heeft gevraagd. Troost en afleiding worden gevonden in een vakantie ('Holiday') en vooral in oma's kopje thee ('Have a Cuppa Tea'), maar men vlucht ook in alcohol, paranoia en de droomwereld van glamour en roem, zoals in de ballad 'Oklahoma U.S.A.'. In de opener '20th Century Man' getuigt Ray Davies van zijn afkeer van de moderniteit: 'This is the age of machinery, a mechanical nightmare' om uiteindelijk te verzuchten: 'I'm a twentieth century man but I don't wanna be here.' Het zijn teksten die zich keren tegen de ontwikkelingen van de moderne tijd en een uiting van het verlangen terug te keren naar

een simpeler bestaan dat Ray al eens eerder heeft verpakt in een tragikomisch nummer als 'Apeman': *'I don't feel safe in this world no more. I don't want to die in a nuclear war.'*

Ray Davies tijdens een optreden in de Student Union, University of London: Imperial College of Science and Technology central London, verso: Imperial College, 9/12/72 (foto collectie auteur)

Ray Davies, verso: 72/1/17, locatie onbekend, (S.K.R. Photos International) (foto collectie auteur)

Mick Avory, mogelijk dezelfde datum en locatie (foto collectie auteur)

Dave Davies (links) en John Dalton, mogelijk dezelfde datum en locatie (foto collectie auteur)

Everybody's in Show-Biz

Het tweede RCA-album *Everybody's in Show-Biz, Everybody's a Star* (verschenen op 25 augustus 1972 en kortweg *Everybody's in Show-Biz* genoemd) is vooral gericht op de Amerikaanse markt. Ditmaal staan niet - zoals op *Muswell Hillbillies* - de beslommeringen van de kleine man centraal, maar de rollercoaster-belevissen van celebrities, met als rode draad het leven van de band *on the road* in Amerika. De nummers bieden een inkijkje in de enorme druk van het reizen en de optredens ('Here Comes Yet Another Day'), het ongezonde voedsel onderweg ('Motorway'), de deprimerende verblijven in hotels en de intense eenzaamheid tijdens de lange tournees ('Sitting in My Hotel') - als een soort Kinks-tourdagboek.

Vormalig bassist Pete Quaife woont in 1994 in Canada, waar hij een expositie heeft van zijn werk. Onder de naam Pete Kinnes kijkt hij in autobiografische illustraties terug op het leven *on the road*. Bij het werk Baked Beans merkt hij op: 'People think that we always ate in fancy restaurants. We didn't. All we had time for was baked beans and toast.' En over het toeren: 'All we saw was highway after highway as we toured from city to city.'

De nummers zijn zowel humoristisch als beschouwend, zoals we van Ray gewend zijn. Het album moet dienen ter ondersteuning van een video-documentaire over de Amerikaanse tournee die Ray wil vervaardigen. De documentaire heeft al een werktitel, *The Collosal Shirt*. Er is al uren aan beeldmateriaal vastgelegd door filmer Laurie Lewis, maar ook deze voornemens lopen niet in de pas met die van de platenmaatschappij. Weer pleegt een platenmaatschappij een interventie op Rays artistieke voornemens. Waar Ray de combinatie muziek en film als dé toekomst ziet om muziek aan het publiek te verkopen, is de muziekindustrie in dit pré-MTV-tijdperk nog niet klaar voor dergelijke ambitieuze projecten. RCA laat Ray fijntjes weten een platenlabel te zijn en zich niet in te laten met deze vorm van entertainment. Het label geeft dan ook de voorkeur aan een conventioneel dubbelalbum, en als compensatie wordt een live-registratie aan het studioalbum toegevoegd. Het is een compilatie van twee concerten op 2 en 3 maart 1972 in de legendarische Carnegie Hall in New York.

Het album bevat ook de voorlopig laatste hitnotering voor The Kinks in Engeland (een 23e plaats) met het calypso-achtige 'Supersonic Rocket Ship'. In dit nummer bespeelt John Gosling de marimba, een aan de xylofoon verwant instrument met houten toetsen. Gosling heeft ook een prominente rol in de begeleidende video, waarin hij een poging tot vliegen onderneemt met behulp van engelenvleugels in *Comedy Capers*-stijl. De video wordt ondersteund door allerlei oude zwart-witopnamen van vliegproeven uit het verleden. Met 'Supersonic Rocket Ship' heeft dit album een compositie met hetzelfde thema als 'Apeman' en '20th Century Man': een vlucht uit de moderne maatschappij. Ditmaal niet naar een 'distant shore', maar in een ruimtevaartuig, waarin 'nobody's gonna travel second class' en 'there'll be equality and no suppression of minorities'.

Celluloid Heroes

De '70's line-up' afgebeeld op de hoes van de Nederlandse single Celluloid Heroes/ Hot Patatoes. V.l.n.r. zittend John Gosling, John Dalton, Dave Davies en Mick Avory, daarachter Ray Davies

Wat *Everybody's In Show-Biz* vooral legendarisch maakt is het melancholische 'Celluloid Heroes', waarin Ray de luisteraar meeneemt op een denkbeeldige wandeling over de beroemde Hollywood Boulevard, waar de straattegels zijn getooid met de namen van filmsterren. Hij karakteriseert een aantal beroemde sterren van het witte doek in treffende bewoordingen: Greta Garbo, Rudolph Valentino, Bela Lugosi, Bette Davis, George Sanders, Mickey Rooney en Marilyn Monroe. Ray bezingt niet alleen de glamour en de roem, maar ook de keerzijde van de roem. De eenzaamheid aan de top, de constante druk waaraan de sterren blootstaan, de hoge verwachtingen en de dunne lijn tussen succes en falen: *'And those who are successful. Be always on your guard. Success walks hand in hand with failure. Along Hollywood Boulevard'*, waarschuwt Ray. Het nummer krijgt wonderlijk genoeg geen hitparadenotering, mogelijk te wijten aan te weinig airplay vanwege de lengte van het nummer (ruim zes minuten), maar het groeit in de loop der jaren uit tot een absolute klassieker en een live-favoriet. 'Celluloid Heroes' is een van de favoriete nummers van toetsenist John Gosling, die er met zijn pianopartij een prominente rol op speelt:

"Sitting in My Hotel" was a good song, one of Ray's best, but the standout track was without doubt "Celluloid Heroes". When Ray put down the vocals to that, I stood in awe of the man! Also the atmosphere was just right when we did the backing track. I remember it was 3 o'clock in the morning, and we were all very tired and emotional. Possibly the best song Ray has ever written.'

Als gastmuzikant wordt organist Dave Rowberry (1940-2003) - een vriend van Mick Avory - bij de opnamen van het nummer betrokken. Rowberry start zijn muzikale carrière in 1962 bij The Mike Cotton Jazzmen. In mei 1965 volgt hij Alan Price op bij The Animals als organist. In The Mike Cotton Sound speelt Rowberry gedurende de periode november 1964 - mei 1965 samen met de latere Kinks-bassist Jim Rodford. In de jaren zeventig en tachtig is hij vooral actief als sessiemuzikant.

In Nederland zullen beide RCA-albums de band de Edison Populair opleveren. De nominatie voor de toekenning van deze Edison zal stevig zijn ondersteund door muziekjournalisten Elly de Waard (*de Volkskrant*) en Jip Golsteijn (*De Telegraaf*), die dan deel uitmaken van de jury en The Kinks een warm hart toedragen. Het album *Everybody's in Show-Biz* is in ons land overigens opvallend populair onder popjournalisten. Jip Golsteijn en Berry Zand Scholten van *De Telegraaf* plaatsen de volgende aanhef boven hun recensie: 'Nieuwe dubbelaar van de Kinks. Vergeef ons de superlatieven.' Het progressieve muziekblad *Aloha* plaatst het album hoog in de lijst met aanraders en publiceert een paginagrote recensie van popjournalist Constant Meijers, die het live-album hoger inschat dan de studiohelft. Hij beëindigt zijn recensie met de kreet: 'Haal de Kinks onmiddellijk naar Nederland (Maar niet in de oude RAI, a.u.b.!!!)'. Meijers wordt op zijn wenken bediend. Op 15 december 1972 treedt de band op in Nederland. Niet in de oude RAI, maar in het prestigieuze Amsterdamse Concertgebouw. Desondanks zal de van het album getrokken single 'Supersonic Rocket Ship' ook hier de voorlopig laatste hit-notering voor de band opleveren. Gedurende een kort verblijf van drie weken reikt het niet verder dan een 29e plaats. Het zal tot 1980 duren voordat The Kinks hun rentree maken in de Nederlandse hitlijsten.

Aankondiging van het optreden in het Concertgebouw Amsterdam, december 1972, Muziek Expres november 1972

VRIJDAGAVOND 15 DECEMBER 9 UUR
CONCERTGEBOUW - AMSTERDAM

MAANDBLAD „MUZIEK EXPRES”
 presenteert i.s.m.
RADIO VERONICA
 enig konsert in Nederland van

THE KINKS
 „Everybody's in showbizz;
 Everybody's a star”

met
 RAY DAVIES (gitaar, vocals); DAVEDA-
 VIES (leadgitaar, vocals); MICK AVORY
 (drums); JOHN DALTON (bas); JOHN
 GOSLING (piano)

en
 MIKE COTTON (trompet); JOHN BEECHAM (trombone, tuba);
 ALAN HOLMES (baritonsax); DAVY JONES (klarinet, sax).

Kaartverkoop in **AMSTERDAM** bij De Nieuwe Muziekhandel, Leidse-
 straat 50, en Glorie, Ceintuurbaan 77; in **DEN HAAG** bij Kazoo-
 shop, Theresiastraat 63; in **ROTTERDAM** bij Dankers, Coolsingel 47,
 en Disk, van Oldenbarneveltplaats 450; in **UTRECHT** bij Noz, Am-
 sterdamsestraatweg 509; in **DELFT** bij Pophouse, Koornmarkt 78.
AAN DE ZAAL vanaf maandag 11 december dagelijks 10-3 uur.
TELEFONISCH: 070-837700, tst. 39.
 Prijzen: f 6,50, 19,—, f 12,—, f 15,— en f 20,—.

ORGANISATIEBUREAU PAUL ACKET
DEN HAAG
 THERESIASTRAAT 57-65 TELEFOON: 070-837700
 TELEX: 33083

In deze periode ontwikkelt Ray Davies zich meer en meer van zanger-gitarist tot zanger-entertainer. De gitaar blijft steeds vaker in de standaard en de muzikale begeleiding wordt steeds meer overgelaten aan broer Dave en toetsenist John Gosling. Daardoor krijgt Ray de handen vrij om zijn camp-achtige en soms nicherig aandoende podiumact verder uit te bouwen, een parodistisch spel met seksuele identiteiten. Vooral binnen de Amerikaanse homoseksuele subculturen wint de band sterk aan populariteit. Hoe meer interactie met het publiek, hoe groter de kans op een succesvol concert. Dat is goed te horen op de live-kant van het album *Everybody's in Show-Biz*, waar Ray regelmatig ingaat op opmerkingen uit het publiek. Concerten eindigen regelmatig in een complete chaos, met een aangeschoten Ray die het publiek natspuit met bier. Concerten worden gekenmerkt door massale samenzang van Ray en het door hem opgezweepte publiek. Hij lijkt hiermee de sfeer van vroeger in de voorkamer van zijn ouderlijk huis in Muswell Hill te willen doen herleven, als de hele familie op zaterdagavond dronk, danste en rond de piano met elkaar zong. Deze huiselijke sfeer blijft in de loop der jaren gehandhaafd. Muziekjournalist Stan Rijven verwoordt dit treffend in zijn recensie van het Kinks-concert in 1980 in de Utrechtse zaal Vredenburg: *"Thuis bij Ray Davies" dat leek het spel van The Kinks te suggereren met het drietal burgerlijke gordijntjes dat boven het podium hangt.* Nummers die zich bij uitstek hiervoor lenen zijn 'Alcohol' (te horen op de live-kant van *Everybody's in Show-Biz*) en 'Lola', dat zich in de loop van de jaren ontwikkelt tot dé ultieme meezinger. Maar ook traditionals als 'You Are My Sunshine', Harry Belafonte's 'Banana Boat Song' (Day-O), Peggy Lee's 'Mr. Wonderful' en het dixieland-achtige 'Babyface' worden uit de archieven opgedoken om de feestvreugde te verhogen. De kreet Day-O, Day-O zal Ray jarenlang gebruiken als yell om het publiek op te peppen of om een concert mee af te sluiten: *'Day-O, Day-O, Daylight Come and I Wanna Go Home'*.

In een gesprek met Caroline Boucher in de *Disc and Music Echo* van 15 juli 1972 schetst Mick Avory de soms chaotische sfeer tijdens concerten door op te merken dat Ray volkomen onverwacht een nummer kan inzetten, in de verwachting dat de band inclusief blazers wel zal volgen: *'If Ray decides to play "Hoochie Coochie Man" then they hope for the best and as Mike Cotton knows nearly everything ever written, everybody's usually alright.'* Improvisatievermogen wordt een groot goed binnen de band, vooral als het publiek zich de gewoonte toe-eigent om de titels van verzoeknummers op papieren bordjes te schrijven en deze richting het podium te werpen. Hierin wordt het voortouw genomen door leden van de in die tijd in Amerika opererende fanclub The Kinks Appreciation Society, die niet alleen met papieren bordjes strooien, maar ook met confetti en bier, in reactie op de bierdouches waar Ray het publiek op trakteert: